

โครงการ “พระดาบส”

รูปแบบการศึกษานอกระบบของเมืองไทย

สมบัติ จำปาเงิน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการของโรงเรียนพระดาบส โดยมี พล.ต.ต.สุชาติ เผือกสกนธ์ เลขาธิการมูลนิธิพระดาบส เฝ้าฯ รับเสด็จ

อาคารที่ทำการปัจจุบันของมูลนิธิพระดาบส

ศิษย์พระดาบสกำลังฝึกฝนวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ

รูปปั้น “พระดาบส” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่โรงเรียนพระดาบส

ปางเมืองพระดาบสนิเทศน์
ผู้ทรงฤทธิลือไกลไปทั่วทุกแห่งหล้า
สละโลกโกรทหลงทั้งหลายไปจนหมด
มาทรงพรบ้ำาเข็ญเข็ญรภาวนา
เอาใจใส่การสอนสั่งอย่างเคร่งครัด
นอกจากจำวัดแล้วจะไม่ยอมเลิก
ให้วิชาแก่ศิษย์ทั้งหลายด้วยใจเย็น...เอ๋ย
ฯลฯ

ผู้ที่ผ่านไปทางหอสมุดแห่งชาติที่ท่าवासกรี แล้วหยุดยืนหันหน้ามาทางด้านตรงข้าม ดูที่มุมถนนสามเสนตอนที่จะไปทางสี่แยกเทเวศร์ จะเห็นป้ายขนาดย่อมชื่อแปลก แต่พอมองเห็นได้ชัดเจนว่า “โครงการพระดาบส” พร้อมทั้งแนะนำว่าผู้สนใจให้ติดต่อข้างใน ณ บ้านเลขที่ ๓๘๔/๓๘๖ ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร

หลายคนงุนงงถามกันโดยไม่ได้ตั้งใจว่า “อะไรกัน? พระดาบส ยังหลงเหลือมีปรากฏอยู่อีกหรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลวงที่เจริญรุ่งเรืองหรรษายุคกรุงรัตนโกสินทร์ สองร้อยปีล่วงแล้วเช่นนี้ เพราะตามที่เคยได้ยินได้ฟังมา พระดาบสท่านเป็นผู้ตัดโลกหมดโลกโกรทหลง มุ่งตรงเข้าป่าหาความวิเวกบำเพ็ญเพียรภาวนาหาความสงบใจอย่างแท้จริง เลิกข้องแวะวุ่นวายกับสังคมมนุษย์โดยสิ้นเชิง เหตุใดพระดาบสจึงได้มาสำแดงเดชฤทธิ์อยู่ท่ามกลางบริเวณที่ผู้รู้ระดับนักปราชญ์ราชบัณฑิต นิสิต นักศึกษา นักเรียน และผู้ใฝ่หาความรู้ ผ่านไปมาเป็นประจำเช่นหอสมุดแห่งชาติเช่นนั้น”

คำตอบสั้น ๆ เพื่อคลายข้อสงสัยในเบื้องต้นก็คือ “เพราะพระมหากษัตริย์คุณอัน

สิ้นพันธุ์ด้วยพระบารมีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลมหาราชของพวกเราชาวไทยนั่นเอง”

ผู้สนใจด้านการศึกษาถ้าจะลองทบทวนความจำดูตั้งแต่ปีพระพุทธศักราช ๒๔๘๕ อันเป็นปีที่พระองค์เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นต้นมา การศึกษาของชาติได้มีการเปลี่ยนแปลงปฏิวัติตลอดจนปฏิรูปอย่างมากมาย จนอาจจะกล่าวได้ว่ายิ่งใหญ่กว่าสมัยใด ๆ ที่ผ่านมาผู้สนใจจะศึกษาหาข้อมูลได้จากประวัติการศึกษาของไทย และจะประจักษ์ความจริงโดยมิต้องสงสัยอย่างยิ่ง

สำหรับโครงการพระดาบส นับเป็นงานด้านการศึกษาที่ทรงพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานแก่พสกนิกรเป็นส่วนพระองค์ เป็นโครงการที่มหัศจรรย์เพราะเป็นโครงการหนึ่งที่แสดงพระบุญญาบารมีของพระองค์ไว้อย่างเด่นชัด เป็นที่ประทับใจคนทั้งหลายที่ทราบเรื่องโดยตลอดเป็นอย่างยิ่ง

ความเป็นมาของโครงการพระดาบสเกิดขึ้นจากพระราชดำริที่ว่า ขณะนี้มีบุคคลอีกเป็นจำนวนมากที่มีความตั้งใจจริง มีศรัทธาชวนชวนหาวิชาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน แต่ประสบปัญหาไม่มีความรู้พื้นฐานและไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าศึกษาต่อในสถานการศึกษาวิชาชีพพระดับต่าง ๆ ได้ หากมีช่องทางช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ให้มีความรู้วิชาชีพที่เขาปรารถนา ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติได้ ในการช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ ได้ทรงรำลึกถึงวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาของครูบาอาจารย์ในโบราณกาล เช่น พระดาบส ว่าในยุคสมัยนั้น ผู้ที่ต้องการเป็นลูกศิษย์ของพระดาบส จะต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจศรัทธาอย่างแท้จริง เพราะพระดาบสนั้นท่านจำศีลภาวนาอยู่แต่ในป่าดงพงไพรกันดาร ผู้ที่จะไปหาจะต้องขึ้นเขาลงห้วย บุกป่าฝ่าดงไปด้วยความยากลำบากแสนเข็ญ เมื่อไปพบพระดาบสจึงเข้าไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ ก่อนที่พระดาบสจะรับตัวเข้าเป็นลูกศิษย์ ท่านจะทดสอบความศรัทธาความอดทนอีกหลายประการ จนเป็นที่แน่ใจว่าผู้ที่มาสมัครเป็นลูกศิษย์นั้นมีความตั้งใจอยากได้วิชาจริง ท่านจึงรับเข้าเป็นลูกศิษย์

ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ตามที่ท่านถนัด โดยไม่คิดค่าเล่าเรียนค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ลูกศิษย์นั้นจะต้องปรนนิบัติรับใช้ เช่น ทาผลไม้ม้าให้ขบฉัน ทำความสะอาดอาศรม กุฏิ ฯลฯ จนกระทั่งลูกศิษย์นั้นมีความรู้เพียงพอ จึงกราบลาพระอาจารย์กลับบ้านเมือง เพื่อนำความรู้ศิลปศาสตร์ที่พระอาจารย์ถ่ายทอดให้ไปใช้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและบ้านเมืองต่อไป ดังเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ของไทย เช่น เรื่องจันทโครพ พระอภัยมณี เป็นต้น

พระดาบสดังกล่าวจะมีคุณลักษณะประจำตัวคือ มีจิตใจเยียมไปด้วยเมตตา กรุณา มีกุศล ศรัทธาที่จะถ่ายทอดศิลปศาสตร์ให้แก่ลูกศิษย์โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น บางอาศรมอาจจะมีพระดาบสจำศีลภาวนาอยู่หลายรูป แต่ละรูปอาจมีความรู้ศิลปศาสตร์แตกต่างกัน บางรูปจำศีลภาวนาอยู่เป็นเอกเทศ

ดังนั้น หากนำเอาวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาของพระดาบสมาประยุกต์ใช้ โดยจัดเป็นรูปการศึกษานอกระบบ นอกจากจะช่วยให้ผู้มาฝากตัวเป็นศิษย์ได้ความรู้เป็นวิชาชีพแล้ว ยังช่วยให้ผู้นั้นเป็นผู้มีศีลธรรม จรรยา มีน้ำใจซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสังคมส่วนรวมได้ผลยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันนี้ ปาฐกถาอันเป็นที่พำนักอาศัยของพระดาบสนั้นนับวันจะน้อยลงไป จึงจำเป็นต้องใช้ป่าสงเคราะห์หรือป่าคอนกรีตเป็นที่

ตั้งสำนักพระดาบสแทน

แนวกระแสนพระราชดำริดังกล่าว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้พลตำรวจตรีสุชาติ เผือกสกนธ์ รับผิดชอบดำเนินการเปิดการฝึกอบรมวิชาช่างไฟฟ้า วิทยุขึ้นก่อน โดยใช้สถานที่ของสำนักพระราชวัง ณ บ้านเลขที่ ๓๘๔/๓๘๖ (ที่กล่าวมาแล้ว) เปิดรับบุคคลที่มีความตั้งใจจริงที่จะหาความรู้ใส่ตน โดยไม่จำกัดเพศ อายุ และความรู้ รวมทั้งข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือนที่ผ่านศึก และทุพพลภาพได้เข้าเรียน สำหรับครูผู้สอนนั้นนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญอาสาสมัครโดยเสด็จพระราชกุศล เป็นผู้มีความรู้เฉพาะ ยินดีเสียสละให้ความรู้ของตนเป็นวิทยาทานโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

การทดลองได้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๙ คน ในขั้นแรกได้กำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไว้ ๑ ปี ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมจะสามารถซ่อมเครื่องรับวิทยุได้ แต่เมื่อปฏิบัติจริง ปรากฏว่าใช้เวลาเพียง ๙ เดือนเท่านั้น (นำอัตราเกี่ยวกับเลข ๙ คือ ปี ๑๙, ร.๙, ๙ คน, ๙ เดือน) ระหว่างการฝึกอบรมนอกจากวิชาช่างไฟฟ้าวิทยุทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแล้ว ยังมีการอบรมศีลธรรมจรรยา ให้เคารพรักครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา มี

“อาศรมดั้งเดิม”

“อาศรมใหม่”

ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจพอสมควรแล้ว สำนักงานโครงการฯ ได้เปิดบริการซ่อมเครื่องไฟฟ้าวิทยุและรับงานติดตั้งไฟฟ้าภายในอาคาร โดยมีพระดาบสผู้อบรมคอยแนะนำควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ประสบการณ์มากขึ้น ทั้งยังเป็นภาระหารายได้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในรูปสหกรณ์

การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนเดือนละห้าพันบาท เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามหลักสูตรแล้วได้ทำการทดสอบวัดผลปรากฏว่าสอบได้ ๗ คน นับว่าได้ผลดีเกินคาด และเป็นไปตามกระแสพระราชดำริทุกประการ เพราะผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลายคนมาจากครอบครัวที่ยากจน มีพื้นความรู้ต่ำ ไม่สามารถจะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ได้ บางคนชีวิตมีปัญหาถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเสียคน เมื่อได้ฝึกอบรมแล้วสามารถกลับตัวได้ จึงแน่ใจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน น่าจะารู้สึกซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณ ประกอบกับมีศรัทธาที่จะรับความรู้เป็นทุนเดิมอยู่ จึงได้ตั้งอกตั้งใจเล่าเรียนอย่างจริงจัง นับว่ากระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้บังเกิดขึ้นเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว โครงการนี้ โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "โครงการพระดาบส"

หลังจากวันที่ ๑ ผ่านไปด้วยดี เป็นที่น่าพอใจ ได้มีการเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรช่างไฟฟ้าวิทยุชั้นกลางขึ้น ผู้สำเร็จหลักสูตรนี้สามารถซ่อมโทรทัศน์ขาวดำและสีได้ผลเป็นที่น่าพอใจเช่นกัน จึงได้เปิดการอบรมรุ่นต่อ ๆ ไปกับได้เปิดหลักสูตรช่างยนต์เพิ่มขึ้น

ต่อมา สำนักงานโครงการฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ผู้จะเข้าอบรมควรมีความรู้พื้นฐานช่างทั่วไปก่อน โดยใช้ระยะเวลา ๓ เดือน หลักสูตรอบรมนั้นนอกจากจะให้ความรู้พื้นฐานทางช่างแล้ว ยังเป็นโอกาสที่จะทดสอบความมานะอดทน ความตั้งใจ และสนใจของแต่ละคน พระดาบสอาสาสมัคร ที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมในแต่ละสาขาวิชา จะได้มีโอกาสพิจารณาคัดเลือกลูกศิษย์เข้ารับการฝึกอบรมใน

เลขาธิการมูลนิธิมูลเกล้าฯ ถวายหนังสือ

พระดาบสกำลังสั่งสอนศิษย์

หลักสูตรที่ตนมีใจรักและตามสติปัญญาของตน ศิษย์คนใดไม่สามารถเรียนหลักสูตรที่ลึกซึ้งยุ่งยากที่ต้องมีการคำนวณมาก ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ระดับสูง ก็จะได้รับคัดเลือกให้ไปศึกษาในหลักสูตรที่ใช้สมองน้อยลง เช่น ช่างเดินไฟฟ้าภายในอาคาร ช่างเชื่อม ช่างเคาะ ฟันสี เป็นต้น

การดำเนินงานตามโครงการจัดเป็นรูปการกุศล จะไม่จัดรูปงานธุรกิจโดยเด็ดขาด ดังนั้น ผู้ใดมีความตั้งใจจริงที่จะขวนขวายหาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือหาสถานศึกษาไม่ได้ เมื่อมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ทางโครงการยินดีจะถ่ายทอดความรู้ให้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกจากนี้มีเงื่อนไขว่า ระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องปรนนิบัติครูบาอาจารย์หรือพระดาบส เป็นการตอบแทนบุญคุณด้วย

ความเต็มใจ เพื่อให้เป็นไปตามแนวกระแสพระราชดำริ

ผู้ที่จะสมัครเข้ารับการอบรม ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเพศ วัย และคุณวุฒิ ขอเพียงให้อ่านออก เขียน และคิดเลข บวก ลบ คูณหารได้ ที่สำคัญ จะต้องมีความตั้งใจศรัทธาอยากได้ความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตนเท่านั้น โดยปกติจะพิจารณาคัดเลือกผู้มาจากครอบครัวที่ยากจนขาดแคลนทุนทรัพย์ และมีปัญหาในครอบครัว เป็นปัญหาต่อสังคม เช่น ติดยา เสพติด เป็นอาชญากร ขาดความรู้พื้นฐานที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ทางโครงการยังยินดีช่วยเหลือข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือนที่ทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศที่สามารถช่วยตัวเองได้พอสมควร

ผู้ที่อาสาเป็นพระดาบสโดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการนั้น จะต้องมีความตั้งใจ

เปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา คริธาที่จะเสียดสละ ถวายทอดความรู้ประสบการณ์ของตนเองให้เป็นวิทยาทาน โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

วิชาที่จะถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์นั้น ไม่จำเป็นต้องเจาะจงว่าจะเป็นวิชาช่างไฟฟ้าวิทยุหรือเครื่องยนต์เท่านั้น ในโอกาสต่อไปอาจเปิดอบรมวิชาการแขนงอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ (เปิดแล้ว) ภาษาต่างประเทศ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ก็ได้สำหรับผู้มีจิตศรัทธาจะถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์วิชาการสาขาต่าง ๆ ของตนเป็นวิทยาทานโดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการนี้อาจดำเนินการด้วยตนเองเป็นเอกเทศ ณ บ้านพักของตน หรือสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ โดยไม่ต้องมาทำการสอนที่สำนักงานโครงการพระดาบสเสมอไป เพราะการปฏิบัติทำนองนี้ย่อมบังเกิดกุศลแก่ตนเองและถือว่าเป็นการสนองพระราชดำริโดยเสด็จพระราชกุศลเช่นกัน

การจัดการศึกษาในลักษณะโครงการตามกระแสพระราชดำริ นับว่าเป็นโครงการที่นักร้องให้มีการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ เป็นรูปการศึกษา นอกโรงเรียนขึ้นตั้งแต่นั้นมา

โดยที่ลักษณะงานของโครงการนี้คล้ายกับงานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผนวกโครงการนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่งของมูลนิธิดังกล่าว ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นการชั่วคราว

ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ราวเดือนเมษายน โปรดให้จัดตั้งคณะกรรมการหาทุนโครงการพระดาบสขึ้น ทำการติดต่อประสานงานเชิญชวนและจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อจัดหาเงินและสิ่งของโดยเสด็จพระราชกุศลตลอดมา

ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ เดือนมีนาคม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือกำกับดูแลโครงการพระดาบสอีกทางหนึ่ง

เนื่องจากการฝึกอบรมตามโครงการจะได้ผลต่อเมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้าพักอาศัยในสำนักงานโครงการตลอดการฝึก ซึ่งเกิดปัญหาสถานที่พักอาศัยไม่พอเพียง

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงโปรดให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนและหอพักเพิ่มเติมอีก ๑ หลังในวงเงิน ๑.๘ ล้านบาท เป็นการแก้ไขปัญหาด่วนด้วยความร่วมมือจากกรมโยธาธิการ ออกแบบรายการก่อสร้าง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้อนุเคราะห์ดำเนินเรื่องตามขั้นตอน

ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ คณะกรรมการจัดหาทุนได้พิจารณาเห็นว่า โครงการพระดาบส กำลังประสบปัญหาเรื่องอาคารเรียน สมควรจะต้องมีอาคารเรียนถาวร ในการนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัท นนท์ตรึงใจ สถาปนิก จำกัด และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ดำเนินการ ในวงเงิน ๕ ล้านบาท คณะกรรมการได้กำหนดน้อมเกล้าฯ ถวายเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา คณะกรรมการจัดหาทุนฯ ได้จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหารายได้สมทบทุนอาคารเรียนนี้อีกหลายครั้ง จนกระทั่งการก่อสร้างอาคารดังกล่าว ได้แล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกประการ เป็นอาคารตึก ๓ ชั้น มีห้องเรียน ๖ ห้องเรียน ห้องประชุม ๑ ห้อง ห้องประกอบพิธีตามศาสนา ๑ ห้อง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากกองทัพกองทัพบกที่ ๑ รักษาพระองค์ กองทัพอากาศที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ-

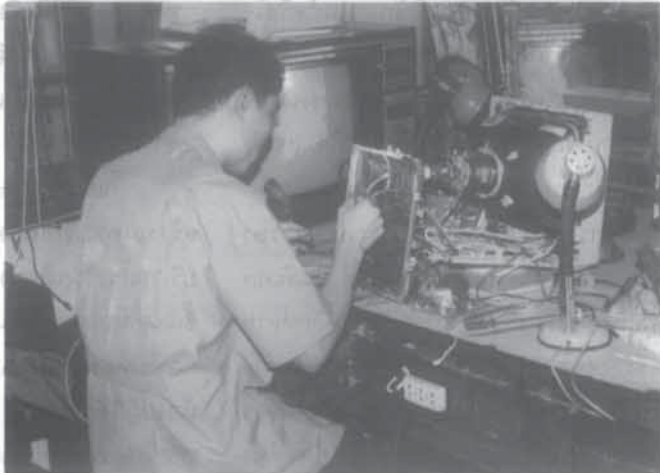
ราชทานพระบรมราชานุญาต ให้จัดทะเบียนเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่พระดาบส กรมการศึกษา นอกโรงเรียน และเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิพระดาบสขึ้น มีผลตามกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการมูลนิธิกิตติมศักดิ์ มีคณะกรรมการดำเนินการของมูลนิธิอีก ๗ ท่าน เป็นประธานกรรมการ ๑ ท่าน เสรัญญิก ๑ ท่าน และเลขาธิการ ๑ ท่าน

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมอีก ๑ หลัง ที่บริเวณโรงช้างเดิมท่าवासกรี เป็นอาคาร ๓ ชั้น ชั้นบนจัดไว้เป็นที่พักของนักเรียน ชั้นกลางมีห้องเรียน ๒ ห้อง และชั้นล่างเป็นห้องปฏิบัติการช่าง อาคารนี้เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ใช้ค่าก่อสร้าง ๔,๕๖๐,๐๐๐ บาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์จะให้การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน โดยเริ่มจากงานเล็ก ๆ เมื่อปรากฏว่าได้ผล จึงค่อยขยายออกไปทีละเล็กทีละน้อยตามขีดความสามารถของคณะผู้ดำเนินงาน

เท่าที่ได้ปฏิบัติตามกระแสพระราชดำริจึงถึง
บัดนี้ ปรากฏว่าได้ผลดี มีความก้าวหน้า
พัฒนาขึ้นโดยลำดับ

โครงการพระดาบสได้ดำเนินการมา
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ จนปัจจุบัน เป็นโรงเรียน
ผู้ใหญ่พระดาบส ได้ทำการสอนวิชาชีพแขนง
ต่าง ๆ ไปแล้ว ได้แก่ หลักสูตรเตรียมช่าง
ใช้ระยะเวลาศึกษา ๓ เดือน หลักสูตรช่าง
ไฟฟ้าการกำลัง ใช้เวลาศึกษา ๑ ปี หลักสูตร
ช่างวิทยุและโทรทัศน์ ใช้ระยะเวลาศึกษา ๒
ปี หลักสูตรช่างเครื่องยนต์ ใช้เวลา ๑ ปี
หลักสูตรช่างประปาภายในอาคารและช่างเครื่อง
สุขภัณฑ์ ใช้เวลา ๙ เดือน หลักสูตรพนักงาน
ขับรถใช้เวลา ๕ เดือน ผู้ผ่านหลักสูตร
ดังกล่าวสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตาม
แนวกระแสพระราชดำริ จำนวน ๕๑๑ คน
ในจำนวนนี้ ผู้ที่ได้เข้ารับการอบรมครบถ้วน
ตามหัวข้อวิชาและชั่วโมงเรียนตามที่ได้กำหนด
ไว้ในหลักสูตร คือ หลักสูตรช่างไฟฟ้า วิทยุ

โทรทัศน์ และหลักสูตรช่างเครื่องยนต์ มีจำนวน
๑๗๗ คน พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชทานพระบรม-
ราชานุญาตให้โรงเรียนช่างฝีมือมักกะสันของ
การรถไฟแห่งประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ
จะได้เป็นที่ฝึกอบรมบุตรหลานพนักงานรถไฟ
ให้เป็นช่างฝีมือตามแนวพระราชดำริอีกด้วย

การบริการตรวจซ่อม ทำในรูปสหกรณ์
ตรวจซ่อมเครื่องไฟฟ้า ได้แก่ ตู้เย็น เครื่อง
ปรับอากาศ พัดลม เตาหีตไฟฟ้า เครื่องรับวิทยุ
โทรทัศน์ เครื่องขยายเสียง เครื่องวัดทัศน
งานติดตั้งไฟฟ้าภายในอาคาร งานซ่อมเครื่อง
ยนต์ รถยนต์ เรือยนต์ ช่างโลหะ งานเชื่อม
เคาะ ฟันสี ฯลฯ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความ
ชำนาญและประสบการณ์กับเสริมรายได้ให้แก่
ผู้เข้ารับการอบรม มีอาจารย์ หรือพระดาบส
อาจารย์ดูเลโกสิทธิ์ ปรากฏว่าได้ผลสมความ
มุ่งหมาย โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มี
บุคคลภายนอกสนใจเรียกใช้บริการมากถึง
๑,๔๓๓ ราย มีรายได้มากถึง ๓๒๐,๔๗๑

บาท พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ใช้บริการเกือบหมื่นราย
ได้เงินเกือบ ๑ ล้านบาท เป็นความก้าวหน้า
สมควรภาคภูมิใจ

เงินรายได้นี้เมื่อกำค่าใช้จ่ายแล้ว ได้
จัดสรรให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ยตาม
แรงงาน เงินจำนวนนี้ทางมูลนิธิ ได้เก็บ
รวบรวมไว้และจ่ายให้ผู้รับประโยชน์เมื่อเสร็จ
สิ้นการศึกษาแล้ว เพื่อให้เป็นทุนรอนประกอบ
อาชีพตั้งตัวต่อไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราช-
ทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนโครงการพระดาบส
ตลอดมา นอกจากนี้ ยังมีบริษัท ห้างร้าน
เอกชน บริจาคเงิน สิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้
โดยเสด็จพระราชกุศลด้วย

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ปัจจุบัน
เฉลี่ยแล้วประมาณเดือนละ ๑๓๐,๐๐๐ บาท
(ไม่รวมค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน) ซึ่งจะ
เพิ่มมากกว่านี้หากมีการขยายงานออกไป

การฝึกอบรมจะให้ได้ผล ผู้อบรมจำ
ต้องพักอาศัยอยู่ในโรงเรียน จึงเกิดปัญหา
เรื่องที่พักอาศัยซึ่งมีจำกัด ตั้งแต่ดำเนินการ
มา มีผู้แสดงความจำนงขอเข้าร่วมเป็นจำนวน
มาก แต่เนื่องจากปัญหาดังกล่าวทำให้ไม่
สามารถสนองความต้องการได้เต็มที่ แม้ว่าจะ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระ-
ราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพิ่มเติมร่วมกับคณะ
กรรมการจัดหาทุนฯ สร้างอาคารก็ยังไม่เพียงพอ
เนื่องจากสถานที่ปัจจุบันมีพื้นที่จำกัด หาก
ต้องมีการพัฒนาฝึกอบรมให้กว้างขวางออกไป
จำต้องมีวิธีการจัดหาที่ดินมีพื้นที่กว้างขวางย้ง
ขึ้นและก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม

งานด้านการศึกษาไม่ว่าโครงการใหญ่
หรือเล็ก ล้วนมีความสำคัญต่อเยาวชน จะ
เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองอย่างไรก็ตาม
ประมาณค่าได้ ผู้มีส่วนช่วยยอมได้ชื่อว่ากำลัง
สร้างกุศลอย่างใหญ่หลวงโดยไม่รู้ตัว

เมื่อวันพุธที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๙
ทรงมีพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะ
กรรมการสมาคมศึกษาสัมพันธ์ ในโอกาสเฝ้า
ทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าฯ ถวายเงิน
โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ รอบ ณ
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน มีข้อความดังนี้

ที่ประทับใจว่า

“...มาวันนี้และนำเงินมาเพื่อช่วยการกุศล ซึ่งนับเป็นการทำกุศล ช่วยให้สามารถทำประโยชน์แก่สาธารณะ ฉะนั้นที่ได้บริจาคในการช่วยกิจการต่าง ๆ ก้าวหน้าด้วยดี และที่สำคัญก็ให้เห็นท่านทั้งหลายมีความตั้งใจที่จะบริจาคหรือช่วยให้ส่วนรวมอยู่เย็นเป็นสุข เจตนาที่คือสิ่งสำคัญที่สุด และจะทำได้ก็ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดี ให้เคร่งครัด โดยเฉพาะต้องให้การศึกษาเขา ทราบดีคนเราเกิดมาก็ไม่ได้เห็นอะไร เมื่อเติบโตขึ้นก็ค่อย ๆ เห็น แต่การเห็นของตัวด้วยตนเองก็ใช้เวลานานกว่าจะมีความรู้ให้พอ จึงมีการสั่งสอนที่โรงเรียน มีครูที่จะอธิบายถึงกลไกของชีวิตว่าเป็นอย่างไร ถ้าทางฝ่ายผู้สอนดี และมีอุปการดี ก็ทำให้ผู้ที่เติบโตขึ้นจากเด็กเล็กมาเป็นเด็กโตและเป็นผู้ใหญ่มีโอกาสที่จะเข้าใจในชีวิต และเข้าใจว่าคนเราเกิดมาต้องมีคนอื่นเกิดมาด้วยเหมือนกัน ต้องอยู่ด้วยกัน ต้องช่วยกัน ทุกคนที่อยู่ในอายุรุ่นราวคราวเดียวกันก็ช่วยกัน ทุกคนที่เกิดมาก่อน เห็นอะไร ๆ มามากก่อน ได้ศึกษามากมาแล้วก็ถ่ายทอดวิชาให้

ฉะนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะเป็นในระดับเดียวกัน คือระดับอายุหรือระดับความรู้เดียวกันก็มีความสำคัญ ในระดับต่างกัน คือระดับอายุหรือระดับความรู้ก็มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้การอยู่ซึ่งต้องอยู่ร่วมกับคนอื่น มีความแน่นแฟ้น มีความเจริญ มีความมั่นคง และมีความปลอดภัยได้ ฉะนั้น งานทั้งหลายที่ท่านปฏิบัติและได้ตั้งเป็นเป้าหมายแก่ตัว จึงเป็นงานที่สำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการศึกษา ในด้านความเป็นคนที่ร่วมชาติอยู่ด้วยกัน ก็ทราบดีว่าจะต้องพยายามสร้างให้สังคมของเรามีความเข้าใจอันดีต่อกัน และมีความรู้ดีเพื่อที่จะฝ่าฟันอุปสรรคและรักษาความมั่นคงของสังคม”

แล้วท่านทั้งหลายพร้อมหรือยังที่จะสนองพระราชกระแสแห่งพระราชดำรินี้

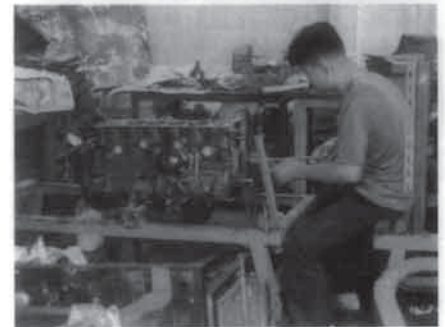
คณะกรรมการกิตติมศักดิ์
และ
คณะกรรมการบริหารมูลนิธิพระดาบสชุดแรก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประธานกิตติมศักดิ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
รองประธานกรรมการกิตติมศักดิ์

หม่อมหลวง จิรายุ นพวงศ์
พลอากาศตรี กำธน สินธวานนท์
นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา
คุณหญิงวัลลีย์ พงษ์พานิช
หม่อมหลวงพีระพงศ์ เกษมศรี
นายแก้วขวัญ วัชโรทัย
พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์

ประธานกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ เจริญญิก
กรรมการ เลขานุการ

กล้วยไม้มีดอกซ้ำ
การศึกษาเป็นไป
แต่ออกดอกคราวใด
งานสั่งสอนปลูกปั้น

ฉันใด
เช่นนั้น
งามเด่น
เสร็จแล้วแสนงาม

(จากวิทยุสุภาชาติานุสรณ์ ของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล)